

Państwowy plan przemysłowy wykonany

za I-sze półrocze 1947 r.

Wywiad z tow. wicemin. Eugeniuszem Szurem

Wiceminister przemysłu i handlu, Eugeniusz Szurek, udzielił redaktorowi gospodarczemu P.A.P. odpowiedzi na kilka pytań w związku z ogłoszonymi nieoficjalnymi danymi o wykonaniu państwowego planu przemysłowego za pierwsze półrocze 1947 roku.

— JAK WYKONANO PLAN PRZEMYSŁOWY W PIERWSZYM PÓLROCZU BR?

Wyniki planu za pierwsze półrocze są gotowe w danych tymczasowych. Organa statystyczne i planowania po otrzymaniu sprawozdań przeprowadzają ścisłą kontrolę podawanych cyfr. Podanie wyników dla poszczególnych gałęzi przemysłu napotyka na trudności związane z różnorodnością asortymentów produkcyjnych w takich przemysłach, jak: włókienniczy, chemiczny, metalowy itp. Tym gdzie przyjęcia ilości wykonanej produkcji w jednostkach wagowych lub jednostkach miary nie jest możliwe, przyjmuje się jako miernik ceny niezmiennie z roku 1937. Ceny te są ustalone, nie mogą ulegać zmianom ani wahań i w ten sposób unika się trudności i błędów wynikających z obniżania wartości produkcji według cen bieżących.

Poszczególne gałęzie przemysłu wykonały plan za pierwsze półrocze w sposób następujący:

Energetyka (w jednostkach MWh), cały przemysł węglowy wg cen z 1937 r. według kamienia w (tonach) — 100 procent planu, cały przemysł hutniczy wg cen z 1937 r. — 105 procent planu, przemysł metalowy wg cen z roku 1937 — 104 procent planu, przemysł elektro-techniczny wg cen z 1937 r. — 103 procent planu, przemysł chemiczny wg cen z 1937 r. — 99,5 procent planu, przemysł cukrowniczy (kampania 1946 i 1947) wg cen z 1937 roku — 128 procent planu, przemysł paliw płynnych wg cen z 1937 r. — 88 procent planu, przemysł włókienniczy wg cen z 1937 r. — 97 procent planu, przemysł mineralny i materiałów budowlanych wg cen z 1937 r. — 105 procent planu, przemysł papierniczy — 90,8 procent planu, przemysł drzewny — 197 procent planu, przemysł skórzany — 90,4 proc. planu.

Po przeliczeniu wartości nadwyżek w wykonaniu planu przemysłowy: hutniczego, metalowego, elektrotechnicznego, cukrowniczego, materiałów budowlanych i drzewnego oraz niedoboru w planach niektórych pozostałych przemysłów otrzymujemy wartość nadwyżki około 167 milionów zł. przedwojennych, a wartości niedoboru około 50 milionów zł. przedwojennych.

— JAK WZROSŁA PRODUKCJA PRZEMYSŁOWA W I-TYM PÓLROCZU 1947 ROKU W STOSUNKU DO PIERWSZEGO PÓLROCZA BR. ROKU?

O wzroście produkcji przemysłowej świadczą następujące cyfry odnoszące się do niektórych ważniejszych dziedzin.

	I półrocze 1946 roku	I półrocze 1947 roku (w tonach)
Węgiel kamienny	21.600.000	27.170.000
Stal	585.000	723.000
Wyroby walcowane	367.000	513.000
Cynk	25.000	34.500
Wagony towarowe (sątki)	1.707	5.015
Ropa naftowa	55.600	61.430
Nafta	8.000	15.200
Tkaniny ogółem	28.203	36.205
Papier	62.500	32.560

— Te różnice mówią za siebie i świadczą o dynamice planu.

— JAKIE TRUDNOŚCI TRZEBA BYŁO POKONAĆ PRZY REALIZACJI PLANU?

Praca w I półroczu nie odbywała się w warunkach normalnych. Ostra i przewlekła zima spowodowała liczne perturbacje produkcyjne, jak zresztą w wielu innych krajach Europy. Mieliśmy duże trudności w dostawach surowcowych z powodu zamknięcia portów, co odbiło się szczególnie na włókiennictwie (bawełna, juta) i przemyśle chemicznym (piryty) oraz na przemyśle papierniczym (brak celulozy). Przerzucanie surowców wewnątrz kraju natrafiało również na duże trudności.

— CO WPŁYNEŁO NA OSIĄGNIĘCIE TAKICH WYNIKÓW?

Jednym z podstawowych elementów w walce o te wyniki była wydajność pracy. Robotnik pracując w ciężkich warunkach daje dowody swego patriotyzmu i swej wiary w poprawę stopy życiowej mas pracujących, dzięki stalemu wzrostowi produkcji i wzrostowi wydajności pracy.

Charakterystyczne są wyniki współzawodnictwa pracy zespołów młodzieżowych. Wyniki trzeciego etapu tego współzawodnictwa w przemyśle metalowym, cynkowym i hutniczym są poważne.

Wicepremier tow. Wł. Gomułka na Targach Gdańskich

WARSZAWA PAP. Przybył do Gdańska wicepremier tow. Władysław Gomułka w towarzystwie wiceministra przemysłu i handlu Szura, Wicepremiera władai przebywający na wybrzeżu Marszałek Żymierski, wolewoda gdański inż. Zralek, dyrektorja Międzynarodowych Targów Gdańskich oraz niezliczone delegacje społeczeństwa wybrzeża. Po odebraniu raportu od dowódcy kompanii honorowej wicepremier Gomułka przyjął meldunki robotników wybrzeża, którzy w krótkich słowach przedstawili ostatnie osiągnięcia swojej pracy.

Wielkie znaczenie ma współzawodnictwo pracy całych zespołów w przemyśle włókienniczym i hutniczym oraz współzawodnictwo kopalni i zjednoczeń węglowych w przemyśle węglowym. Sztafety pracy i awardy specjalne przyznawane były również najlepszym zakładom w przemyśle materiałowym budowlanych.

Przygotowanie się współzawodnictwa międzynarodowego pomiędzy polskimi i czechosłowackimi fabrykami. Jako pierwsze będą współzawodniczyły zakłady włókiennicze.

O powadze z jaką robotnik odnosi się do współzawodnictwa o tytuł przodownika w odbudowie kraju świadczy wyzwanie obywatela Wincentego Psirawskiego, rebarca kopalni „Jadwiga” w Zabrze. Ten stary górnik, którego 21-letni syn również pracuje za tego kopalni, przekracza 270 procent ustalonej normy. Oceniając swe osiągnięcia jako wład

w dzieło odbudowy kraju, górnik Psirawski wzywa do współzawodnictwa wszystkich innych rebarcy kopalnianych.

Osiągnięcie wyników na obecnym etapie pracy zależy jest w dużej mierze nie tylko od wysiłku fizycznego, ale i od umiejętności i sprawności w przygotowaniu i organizacji pracy.

Dlatego też rozwojowi współzawodnictwa pracy towarzyszą coraz liczniejsze usprawnienia techniczne i wynalazki. Akcja oszczędnościowa włącza się na tym odcinku do walki o podniesienie wydajności pracy. Dużo zależy od personelu kierowniczego i nadzorującego. Dzięki jego pomysłowości, pracowitości i stałej opiece, można będzie osiągnąć znacznie niż dotąd przekroczenia norm produkcyjnych, a tym samym uzyskać wzrost funduszu wypłat, szczególnie w tych przemysłach,

w których powszechnie stosowany jest system akordowo-premiowy.

Należy wywrócić osiągnięcia kierowniczych zespołów, jak np. rozwój produkcji elektrod w hucie „Bajdon”, lub oszczędności produkcji blach transformatorowych w hucie „Batory”.

Fabryka traktorów w Ursusie w dniu 22 lipca z okazji rocznicy PKWN zademonstrowała pierwszą serię traktorów. Zakłady mechaniczne w Mościcach, w tym samym terminie dały przedterminowe uruchomienie produkcji amoniaku syntetycznego, a pierwsze worki saletrzaku w dniu 29 lipca, tj. na 22 dni przed ustalonym terminem. Podobnym osiągnięciem był pierwszy spust stali w hucie szwedzkiej i rozpalenie nowego wielkiego pieca na hucie „Pokój”. Szereg zakładów tu przede mnie nie wymienionych słusznie pretenduje do umieszczenia ich na liście szlendarowych obiektów. W całym kraju odbywa się rąca zona praca nie tylko w kierunku odbudowy ale i w kierunku rozbudowy przemysłu.

Jednym z takich symbolicznych odcinków jest linia wysokiego napięcia, budowana na przestrzeni Śląsk — Łódź. Zakończenie jej w ustalonym terminie, na 31. października wymaga olbrzymich wysiłków i stałej opieki Państwa.

Odwiercenie nowego źródła gazu ziemnego pod Mielcem, następny z kolei sukces ro osiągnięciu wiertniczym w Dębowie pod Cieszymem, świadczy również o pionierskich postępkach dokonywanych w niezwykle ciężkich warunkach technicznych. Plan jest bitwą o losy Ojczyzny i o przyszłość narodu — plan będzie wykonany.

Sensacyjny proces

Naczelny redaktor „Gazety Ludowej” na ławie oskarżonych pod zarzutem szpiegostwa

WARSZAWA PAP. W poniedziałek dnia 4 sierpnia rozpoczyna się w Warszawie proces redaktora Z. Augustyńskiego i innych, oskarżonych o działalność szpiegowską.

Jak się dowiadujemy, rozprawa odbędzie się przy drzwiach otwartych. Wraz z osk. Augustyńskim na ławie oskarżonych zasiada:

ks. Leon Pawlina oraz funkcjonariusz Urzędu Bezpieczeństwa publicznego — Zygmunt Marcjelle. Proces budzi duże zainteresowanie, zwłaszcza w kręgach dziennikarskich, ze względu na osobę głównego oskarżonego Zygmunta Augustyńskiego który był naczelnym redaktorem „Gazety Ludowej”.

WYTWÓRNIA WYROBÓW TRYKOTOWYCH

W. Pawlikowski i E. Cegiela

Łódź, ul. Piotrkowska 220
telefon 163-24

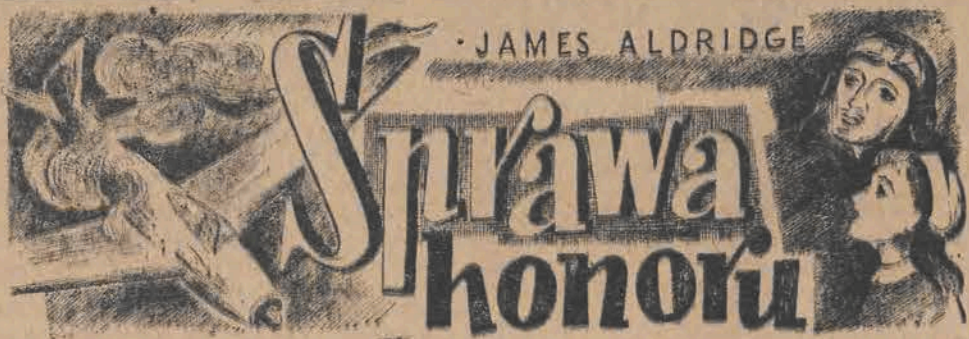
ZAKŁAD TAPICERSKO-MEBLOWY S. GABAŁA i T. PAWEŁCZYK

Łódź, ul. Zawadzka 1 (Dra Próchnika)

HURTOWNIA GALANTERYJNO-TEKSTYLNIA „KOSMOS”

S. KAMASA i R. PESCHEL

Łódź, ul. Piotrkowska 5 - tel. 167-50

— Finn!
Drugi samolot również zdołał już wylądować.
— To samolot Wana — powiedział Constance. Czekało półk lotnik wyjdzie z kabiny.
— To Brewer! — poznał pierwszy Tap.

To znaczy, że nie wrócił tylko Wan i Sowa... Jednego stracono, a drugi, prawdopodobnie, zginął, gdy zlatywał na spadochronie. Poinformował ich o tym Brewer. Był strasznie zmęczony i zniechęcony.

— Zmarzłem na śmierć. Kto wrócił? — zapytał.
— Wszyscy, prócz Wana i Sowy.
— Widziałem. Jak Sowa skoczył na spadochronie — powiedział Finn.

— Wana stracono obok mnie. Widziałem jak spadł — zakomunikował Brewer.

— Wico to był jednak Wan! Ktoś z Australii natoczy żalobę. Straciłszy trzech ludzi i cztery samoloty. Ładna historia! — pomyślał Quell. — Ciekawo, kogo przysłał na miejsce tych, którzy zginęli? I czy wogóle przysłał? Czy ma „Gładiatory” walczyć przeciwko olbrzymom „49”? A dowódcą posiada, byśmy stracali jak najwięcej bombowców... Spróbowałby dzisiaj sam... Wan spróbował... E. co tu długo mówić!

Hacky przyniósł ze sztabu nowinę: podobno eskadra przerzuciła niebawem do Janiny. Mieszcina podła, ale za to bliżej linii frontu. I rzeczywiście: nadszedł

Hurtownia Naczyn Kuchennych
i Artykułów Gospodarczych
J. Szczygieł, Cz. Serwatko i S-ka
Łódź, ul. Piotrkowska 216

Galanteria - Konfekcja,
Manufaktura i Przędza
M. Kowalewska i S-ka
Łódź, ul. Piotrkowska 122,
telefon 214-35

Farbiarnia i wykończalnia
pończoch
Mgr. St. Wybierański J. Musiał
Łódź, ul. plk. Włocławskiego

rozkaz, by we czwartek o świcie dziewięć samolotów wyleciało w kierunku Janiny. Samolot Tapa został w remoncie.

Gdy wylądowano na lotnisku w Janinie, u stóp stromych i niezbyt gościnnie wyglądających gór — padł drobny deszcz. Lotnisko wyglądało marnie. Jakiś niedźny barak i zwyczajne pole dookoła, na którym pasły się owce, które omal nie spowodowały wypadku podczas lądowania. „Gorsze od Larissy” — przemknęło przez głowę Quellowi, — rozpacz, czarna rozpacz. Okropna dżura...

Na lotników czekał wielki autobus, który miał ich zawieźć do miasteczka. Szofer — Grek był ubłogony od stóp do głowy. Obok autobusu stał wysoki grecki oficer piechoty.

— Nazywam się Aleksander Mellas. Jestem kapitanem wojsk greckich — salutował, zwracając się do Hacky'ego.

— Moze nazwisko Hacky — krótko odpowiedział Anglik, również salutując.
Grek mówił dość poprawnie po angielsku. Hacky przedstawił kapitanowi resztę kolegów.

Polecono mi towarzyszyć panom w drodze do miasta — powiedział Mellas. — Zaraz was tam zawiozę.

(D. c. n.)

Gdańsk polskim oknem na świat

Międzynarodowe Targi Gdańskie

Gdy w kwietniu 1946 roku Komitet Ekonomiczny Rządu powziął decyzję organizowania w Polsce dwóch stałych imprez targowych, a mianowicie na wiosnę Międzynarodowych Targów Poznańskich, a corocznie na jesieni Międzynarodowych Targów Gdańskich, kierował się głęboko umotywowanymi względami.

Dlaczego wybór rzadu padł na Gdańsk, a nie na Wrocław, Katowice czy Szczecin? Powodów po temu było kilka.

Pierwszym z nich były względy gospodarcze, wynikające z faktu, że znakomita większość polskiego handlu zagranicznego, zarówno w eksporcie, jak i imporcie dokonywana była już przed wojną drogą morską przez polskie porty.

W roku 1938 obroty w handlu zagranicznym Polski wynosiły blisko 19 milionów ton (łącznie 18.907.000 ton), z czego obroty drogą lądową wynosiły 4.212 tysięcy ton, zaś przez Gdańsk i Gdynię przewieziono 14.695 tysięcy ton. Jeśli chodzi o wartość obrotów zagranicznych, to dane statystyczne wskazują na to, że drogą morską jako drogą tańszą szły raczej cięższe i mniej wartościowe towary. Wskutek tego przy ogólnej wartości handlu zagranicznego 2.485 milionów złotych, wartość obrotów drogą morską wyniosła 1.559 milionów zł., zaś drogą lądową 926 milionów złotych.

I choć Międzynarodowe Targi Poznańskie w przedwojennym układzie gospodarczym Polski starały się swym zasięgiem objąć całokształt stosunków importowo-eksportowych ze wszystkimi krajami Europy i pozostałych kontynentów, praktycznie jednak poza sporadycznymi interesantami z szeregu zamorskich krajów, ograniczały się do ściślejszej współpracy z Niemcami, Austrią, Francją, państwami środkowo-zachodniej Europy, utrzymując tylko dorywczo kontakt z państwami basenu morza Bałtyckiego i Europy Wschodniej. Targi Wschodnie we Lwowie, które nie miały ściśle charakteru targów międzynarodowych, obsługiwały głównie rynki południowo-wschodniej Europy i Bałkanów.

Inne imprezy tego typu również nie miały charakteru międzynarodowego. W całej więc przedwojennej strukturze targów polskich nie było możliwości wykorzystania przez rząd i czynniki gospodarcze Polskich Targów Międzynarodowych jako instrumentu handlu morskiego.

Probowali uchwycić nić kontaktów zagranicznych Polski w swe ręce Niemcy-gdańszczanie, którym się to, w pewnym stopniu udało np. w branży drzewnej. Ponieważ jednak wszelkie ściślejsze kontakty gdańszczan z eksporterami polskimi kryły za sobą niebezpieczeństwo napadu pruskiej polityki gospodarczej, mającej w myśl hasła „Drang nach Osten” coraz to głębiej przenikać w życie polskie, broniły się przeciw nim stery gospodarcze polskie.

Obecnie, w warunkach nowej rzeczywistości, do motywu gospodarczego przyłącza się motyw niemniej ważny, motyw polityczny, to znaczy możliwość ugruntowania polskiej potęgi nad morzem, potęgi nieskrepowanej już klauzulami Wolnego Miasta, wolnej od klęszczy niemieckich i kierowanej rękami polskimi.

Podkreślenie polskości Gdańska ma również swoje wybitne polityczne i propagandowe znaczenie. Fakt, że Międzynarodowe Targi Gdańskie są polską imprezą, że interesy handlu zagranicznego Polski są w Gdańsku kierowane polskimi rękami, najdobitniej zaprzecza szowinistycznym hasłom hitlerowskim, jakoby Gdańsk był miastem niemieckim. Odrzucenie pijawki prusko-gdańskiej z chorego organizmu przedwojennej Polski i powołanie do życia zdrowego handlu dojdzie dzięki Międzynarodowym Targom Gdańskim do wiadomości najszerszych sfer gospodarczych świata. Wystarczy przejrzeć korespondencję Wydziału Zagranicznego Międzynarodowych Targów Gdańskich i przeczytać szereg entuzjastycznych listów z powinszowaniami dla organizatorów Targów, że, nareszcie, po długich latach niewoli wraca polskip Gdańsk na ryki międzynarodowe. Takie listy otrzymały M. T. G. z Belgii, Francji, Jugosławii, państw Ameryki Południowej i Środkowej, krajów bałkańskich i szeregu innych. Jest to powrót do charakteru polskiego Gdańska na jawnym „szlaku bursztynowym”.

Bez wątpienia będzie miał Gdańsk znacznie większe znaczenie jako miasto targów międzynarodowych od Poznania. Jeśli nie po pierwszych targach międzynarodowych, to napełni po trzech lub piątych. Przez Gdańsk bowiem, niczym nie skrepowane, będą wibiegać na dalekie morza linie okrętowe, wiozące towary eksportowe, sprzedawane na Targach. W Gdańsku będą się koncentrować zainteresowania eksporterów całego świata, pragnących tu, na Międzynarodowych Targach sprzedać swe towary nie tylko Polsce, ale i sąsiadującym z nami państwom środkowo-wschodniej Europy.

Liczny udział zagranicy w M.T.G. świadczy o zainteresowaniu zagranicznych eksporterów rynkiem polskim.

Prócz wystawców nadeszły zawiadomienia o projektowanych wycieczkach zbiorowych lub klientach pojedynczych z szeregu bliższych krajów i odleglejszych, jak np. z Kanady i Brazylii. Zasadniczo listów napływających do

zarządu M. T. G. przebiegała troska o trudności wizowe i obawa o odpowiednie przeliczanie kursu walut zagranicznych.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, doceniając należycie znaczenie Targów Gdańskich, wydał zarządzenie zezwalające na zakup za wolne dewizy towarów eksportowych i importowych na Targach, oraz powołując do życia Rządową Komisję Akceptacyjną, która będzie urzędować na Targach i będzie uprawniona do przeliczania walut zagranicznych, według specjalnych zasad. Zezwolenia ramowe na import, załatwianie na miejscu spraw celnych, sprawa wpań dewizowych itp. ułatwią znakomicie interesantom zagranicznym załatwianie transakcji na Targach.

Każdy początek jest trudny. Międzynarodowe Targi Gdańskie startują dobrze. Znalazły za granicą i w kraju odgłos wiek-szy niż można było się spodziewać. Nie oczekujemy, by pierwsze Międzynarodowe Targi Gdańskie dały wielkie, praktyczne rezultaty w chwili obecnej, tak trudnej dla handlu międzynarodowego. Start Targów Gdańskich jest jednak o tyle dobry, że już rok przyszedł pozwala się spodziewać szerokiego udziału naszych odbiorców i dostawców zagranicznych i realnych wyników gospodarczych.

Międzynarodowe Targi Gdańskie niewątpliwie odegrały niemałą rolę w utrwaleniu pozycji Polski na świecie.

Wiktor Lemiesz.

Wiadomości bieżące z MTG

PRZEMYSŁ GASTRONOMICZNY

Dla zaspokojenia potrzeb licznie przybywających na M. T. G. gości przemysł gastronomiczny poczynił odpowiednie przygotowania. Wobec przygotowania znacznych rezerw środków spożywczych: mąki, mięsa i tłuszczów, ceny utrzymane zostaną na dotychczasowym poziomie. Podczas trwania Targów restauracje wydawać będą obiady popularne w cenie zł. 120 łącznie z podatkiem konsumcyjnym i usługą oraz dania barowe w cenie zł. 80. Obiady turystyczne wydawane będą na podstawie bonów Biura Kwaterunkowego M. T. G.

Ogółem ustalono 135 punktów wywieńnia, z tego 120 w restauracjach i 15 w większych stołówkach.

Praca

CZAS SPRZEDAŻY W SKLEPACH PODCZAS M. T. G.

W okresie trwania M. T. G. obowiązują na terenie miast Gdańska, Gdyni i Sopot następujące godziny handlu:

- a) cukiernie, kawiarnie, herbaciarnie, paczleciarnie — od godz. 7 do godz. 22-ej.
- b) restauracje — od godz. 8 do godz. 24;
- c) lokale posiadające uprawnienia nocne — bez ograniczeń;
- d) sklepy rzeźniczo-wędliniarskie, sklepy z pieczywem oraz sklepy z jarzynami — od godz. 6 do 21-ej;
- e) w niedziele i święta sklepy spożywcze z pieczywem i wędliniarskie — od godz. 7 do 11-tej.

CENY KWATER NA M. T. G.

Punkty przydzielone Biura Kwaterunkowego M. T. G. czynne będą bez przerwy od godziny 9-ej rano do godz. 24-ej. Punkty przydzielone wydawać będą skierowania na kwatery zbiorowe, jak i indywidualne oraz boni na obiady turystyczne.

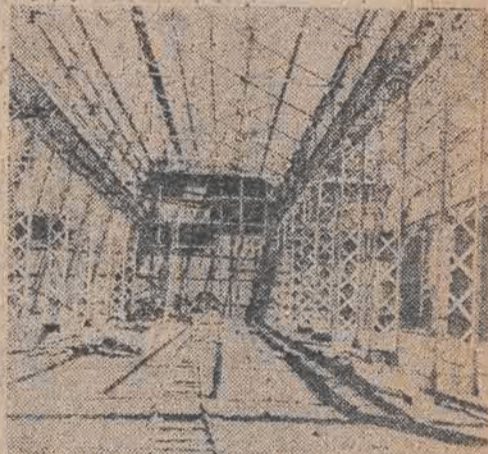
Ceny kwater zbiorowych wynoszą, od osoby dziennie:

- 1) miejsce na słomie — 50 zł,
  - 2) siennik napchany słomą — 80 zł,
  - 3) łóżko polowe — 100 zł,
  - 4) łóżko z pościelą — 150 zł.
- Za kwatery prywatne pobierać się będzie:
- 1) łóżko bez pościeli — 250 zł,
  - 2) łóżko z pościelą — 350 zł za dobę.

Ceny rozumieją się ze światłem, wodą i usługą.

WYCIECZKA DZIENNIKARZY WĘGIERSKICH

Poza wybitnymi przedstawicielami przemysłu i handlu węgierskiego, wśród których znajduje się również dyrektor Kopalni boksytu (surowca służącego do wytapiania aluminium) przybędzie również grupa dziennikarzy węgierskich, reprezentujących pro-rządową agencję prasową 10 pism różnych kierunków politycznych. Wycieczka zwiedzi również porty, Wybrzeże i ważniejsze ośrodki życia gospodarczego.

Budowa

Obrona

M.S. „Batory”

Wycieczki zbiorowe świata pracy

Do biura kwaterunkowego M. T. G. napływały liczne zgłoszenia wycieczek zbiorowych. Szczególnie wielkie jest zainteresowanie wśród świata pracy. Robotnik polski pragnie na M. T. G. zapoznać się ze sposobem sprzedaży wytworów jego pracy i drogą, którą towar nasz wychodzi w szeroki świat.

Dyrekcja M. T. G. przygotowała dla wycieczek odpowiednią ilość kwater zbiorowych i zapewniła sobie dostateczne rezerwy aprowizacyjne, by zaspokoić potrzeby wszystkich przybywających w okresie targowym na Wybrzeże gości.

Uczestników wycieczek uprasza się, by zabrali ze sobą koc, prześcieradło i ewentualnie jasek.

Zwraca się uwagę na konieczność zgłaszania wycieczek na kilka dni przed przyjazdem.

Wytwórnia Bielizny

„LUSIA”

wł. J. Królikowski i S-ka

Łódź, ul. Piotrkowska 220
telefon 20 12

HURTOWNIA GALANTERYJNO - WŁÓKIENNICZA

Jan Zajączkowski i Syn

Łódź, ul. Piotrkowska 135,
telefon 114-63

Sprzedaj win i Towarów Kolonialnych

R. Pokorowski i S-ka

Łódź, ul. Piotrkowska 127
telefon 163-80

CZYTAJCIE „Głos Robotniczy”

LITERATURA i ŻYCIE

W krainie teatralnej utopii

Przedstawienie „Burzy” Szekspira w Teatrze Wojska Polskiego w inscenizacji Leona Schillera jest zdarzeniem w naszym życiu kulturalnym. Teatr współczesny, przybliżył do naszej epoki, umożliwił eksploatację artystyczną w nowym duchu utworu wielkiej literatury, który ze względu zarówno na swoją treść, jak formę i ideologię, odległy jest od naszych czasów.

Rzeczywiście, z dzieł Szekspira, które możemy podzielić na „Wielkie tragedie losu” — jak „Otello”, „Hamlet”, „Makbet”, na kronikarskie dramaty historyczne, ukazujące w cyklu scen dramatycznych dzieje Anglii — jak „Ryszard III”, „Henryk IV”, na komedie obyczajowo-poetyckie, jak „Wiele hałasu o nic”, na inscenizowane gawędy, jak „Opowieść zimowa” i wreszcie na romantyczno-fantastyczne komedie wprowadzające świat elfów, rusalek, duchów — „Sen nocy letniej” i „Burza” — właśnie ta ostatnia grupa najczęściej przedstawia trudności dla dzisiejszego inscenizatora i najczęściej budzi wątpliwości przez swój nierzeczywisty charakter, obcy naszej współczesności.

Jak ocalić czar poetyckiej wyobraźni, bez wywołania śmiechu w dzisiejszym widzu? Postać Oberona i Puka, Ariela i Prospera drogie były romantikom, którzy ukazywali je jako połączenie elementów realistycznych z fantastycznymi (np. kobieta ze skrzydłami ważki — Tytania, królowa elfów). Duchy z ptasimi piórami, zjawy ubrane w różowe trykoty, naśladowujące goliznę itp. rychło stały się rekwizytami komicznymi i dziś uważalibyśmy za nie do zniesienia taki w złym guście sposób wystawiania „Burzy” czy „Snu nocy letniej”, jaki uprawiały np. teatry niemieckie w XIX wieku.

W okresie pozytywizmu próbowano „nowocześnie” „Burzę” przez dodanie symbolicznego komentarza, którego celem było wydobyć społeczny sens utworu. Czarnoksiężnik Prospero wiał siłami przyrody, niby nowoczesny człowiek, opanowujący naturę z pomocą techniki. Kaliban w tej interpretacji oznaczał niższe klasy buntujące się przeciwko wyzyskowi. Rehan w jednym ze swoich dramatów filozoficznych ukazuje Prospera jako księcia mediolańskiego, już po powrocie z wyspy. Kaliban organizuje tam rewolucję przeciwko dawnemu panu.

Ta interpretacja znowu szła za daleko w stosunku do intencji poety, lekceważyła baśniowe piękno utworu, przypisywała mu nieistniejące znaczenie i znowu budziła wątpliwości, przez odbiegnięcie nadmierne od charakteru komedii.

Dopiero Schiller znajduje, jak się zdaje, rozwiązanie, które pozwala rozkoszować się pięknem feerycznym „Burzy”, nie nie ujmując jej artystycznego uroku, a jednocześnie wykrywa w dziele ciągle żywe znaczenia, zdolne interesować współczesnego widza.

Nie niweczając bynajmniej baśni, nie ośmie-

szając jej fabuły, nie pomniejszając fantastyki, ratuje ją jednocześnie Schiller przez umieszczenie utworu w ramach celowo skomponowanej, intelektualnej sztuczności. Ariel u Schillera to nie kobieta przebrana w cieliste trykoty, z motylimi skrzydłami, spuszczone i podnoszone na linie, „fruująca” po scenie śpiewaczka. Postać Ariela ujeta jest kon-

do lotności tego czystego ducha. Ten stylizowany w ramach nowoczesnego gustu Ariel porusza się rytmicznie, słowa swoje ilustruje konwencjonalnym gestem; nie naśladuje w banalny sposób ptaszka, motyla, czy ducha w prześcieradle.

Podobnie Kaliban nie udaje ryby, jak to

Prospero — K. Adwentowicz

Alonso — J. Wegrzyn.

wencjonalnie, na zasadzie jakby umownym między widzami a teatrem: Ariel pojawia się zawsze na tym samym planie (górnym pomost), kostium jego, uszyty z przezroczystej gazy, oznacza „niewidzialność”, jedynie skrzydła Merkurego u stóp i u czoła stanowią aluzję

dotychczas robiono, gdy przedstawiano tę postać jako potwora wodnego z ogonem jaszczurczym, z kłami dzikiego zwierza i bionami pośród palców. Kaliban to po prostu człowiek o zaniedbanej powierzchowności i o ciele o-

Prospero (K. Adwentowicz) i Ariel (R. Hanin)

„Miranda” — Benigna Sojecka

Kaliban (L. Pietraszkiewicz), Stefano (St. Lapiński) i Trinkulo (Zdz. Lubelski)

ciężałym od pracy fizycznej, przybrany prymitywnie w liście. Kaliban kocha muzykę — widzimy jak słucha z nabożeństwem pięknej harmonii brzmiącej na wyspie, nie jest pozabawiony uczuć szlachetnych, i chociaż Prospero nie wychował go, dowodząc tym zresztą małoduszności, której może potem czaroksiężnik się wstydi. — Kaliban pomimo tego nie żywi nienawiści, i komedia kończy się piękną sceną wzajemnego wybaczenia, gdy książęcahuje się z rzekomym potworem.

Podobnie ukazane są inne duchy, którymi włada Prospero, — nie zupełnie na serio, a jako teatr czy balet reżyserowany przez czaroksiężnika, a więc znowu w ramach świadomie organizowanego dystansu; podobnie jest z „Burzą”, które Schiller nie pokazuje, — bo wszak jest ona magią Prospera — podróży, zaczarowani, przy pogodnym niebie i spokojnym morzu, jedynie w wyobraźni oglądają katastrofizm i przeżywają rozbięcie statku.

W ten sposób Schiller wydobyl i ożywił te elementy fantastycznej baśni, które stanowią jej ideologiczny fundament. Jeśli można się tak wyrazić, Szekspir u Schillera przesłał być „romantyczny” w trywialnym znaczeniu tego słowa, a ukazał się bardziej jako racjonalista i moralista.

Czymże bowiem jest owa wyspa, na której żyli się nawracają, gdzie włada człowiek najbardziej wartościowy, po osiągnięciu szczytu dostępnej mu doskonałości? W inscenizacji Schillera nacisk pada na społeczne znaczenie tej utopii. To nie jest kraina fantastyczna, stworzona przez indywidualną wyobraźnię poety — jest to jakby dzieło społecznej fantazji, tak jak była nią na przykład w starożytności i w XVIII stuleciu „Arkadia”, prowincja czystych i szlachetnych pasterzy, oddanych muzyce i poezji, wyrażająca tęsknotę do piękna w życiu; jak była średniowieczna „Tebajda” w żywotach świętych, pustynia wcielająca marzenie o ideale życia wzniosłego, przykładowego, oddanego Bogu. Wyspa z „Burzy” przypomina „Utopię” Morusa czy o-pactwo Telemskie z Rabelais’go, albo Eldorado z wolterowskiego „Kandyda” — abstrakcyjny teren, służący autorowi, by ukazać złe namiętności, panujące w jego społeczeństwie, tutaj, w przestrzeni wzorowego, przykładowego życia — wyleczone, naprawione, czy usunięte. W ten sposób bajka służyła racjonalistom dla reformy kraju, nawoływała do poprawy, strofowała współczesnych w imię etyki społecznej. „Burza” Szekspira, utwór bogaty w rozmaite możliwości, zezwalający na próby różnorodnej interpretacji, w przedstawieniu Schillera nie tracąc urzekającego, poetyckiego i bajkowego piękna, wyzbył się lichego, oleodrukowego pseudoromantyzmu, zabrzmiał zaś tonem intelektualnego wskazania — ukazując człowieka na drodze do twórczej doskonałości, budującego rozumnie rzeczywistość, w optymistycznej mierze w potęgę myśli, nam, ludziom nowoczesnym ukazał w szekspirowskiej fantazji — rodzący się realizm i racjonalizm filozoficzny. Z. K.

Lódzkie przedstawienie „Burzy” oprawione było w doskonale dekoracje Daszewskie go, jedynego w Polsce artystę, który wypracował własny styl scenograficzny Szekspira.

Dwie role wiodące wykonali przedstawiciele starszego pokolenia aktorskiego: Adwentowicz, występujący po raz pierwszy w Łodzi po wojnie w roli Prospera i Wegrzyn jako Alonso; obydwaj pokazali wysoką klasę mównic wiersza. Jedną z najtrudniejszych ról w teatrze szekspirowskim — Kaliban (Pietraszkiewicz) to zarazem jedną z najlepszych pozycji przedstawienia; prawdziwy, ciekawy, przejmujący w każdym słowie. R. Hanin wcielił intencje Schillera w nowym ujęciu Ariela; świetnym groteskowym piątkiem Stefano był Lapiński. Pagowski z właściwym mu ciepłem grał początkowo dworzanią Gonzalo; parę kochanków utrzymał w stylu Sojecka i Woźniak; dworskich spiskowców Antonio i Sebastiana wykonał Cygler i Borowski, wreszcie Lubelski dał słuźkę głupkowatego błazna Trinkulo.

BOHATEROWIE PRACY

odznaczeni za rzetelne zasługi

inż. Miecz. Pawłowski Antoni Lewy Stanisław Spychała Romuald Głaziewski mgr. Marian Ciupak Adam Przepiórkowski Maria Romanowska Władysław Zródłak

Szczupłe ramy naszego pisma nie pozwalają na dokładne scharakteryzowanie tych kilkuset włóknarzy odznaczonych krzyżem zasługi, Malenka ich garstka, o której piszemy poniżej, może być uważana za „próbkę” tej licznej gromady. Wszyscy ci ludzie już na długo przed otrzymaniem krzyża złotego, srebrnego czy brązowego otrzymali swoje odznaczenie w fabryce, w swoim biurze, w formie szacunku i zaufania swych współtowarzyszy pracy. Dzięki setkom i tysiącom takich jak oni kraj nasz tętni życiem i pracą, i z każdym dniem — mimo wszelkich przeszkód i trudności — zbliżamy się o krok do naszego celu, którym jest Polska dobrobytu, Polska sprawiedliwa. Na przykładzie tych ludzi stwierdzić możemy poraż setny, że kraj nasz posiada skarb najcenniejszy — posiada ludzi, którzy potrafia dokonać cudów.

Antoni Lewy, odznaczony srebrnym krzyżem zasługi, to syn tkacza schelblerskiego. On sam zaczął pracować w tychże zakładach 22 lata temu jako majster tkacki. W chwili wybuchu wojny był „salowym” na Nowej Tkalni. W czasie okupacji pracował jako zwykły robotnik w firmie „Stäger”, nie chcąc nawet ujawnić Niemcom swoich kwalifikacji zawodowych. Natychmiast po uwolnieniu Łodzi wraz z grupą pionierów zabiera się do uruchomienia swej macierzystej fabryki, Nowej Tkalni. Jako jej kierownik oddał się pracy całą duszą aż do chwili, gdy obciążono go nowym i ciężkim zadaniem: od sześciu lat stały nieczynne zakłady grohmanowskie. Po tych latach nieczynności i zbrojeckiej gospodarki niemieckiej zakłady te przedstawiały obraz prawdziwego cementarzystwa. Zadanie ożywienia tego cementarzystwa powierzono towarzyszowi Lewemu. 15 marca 1947 roku poszedł razem ze starym tkaczem, ob. Miśkiewiczem, na swój nowy posterunek pracy. Towarzysz Kazmierczak, obecny szef biura tkalni G. (grohmanowskiej) zaczął urzędować na oknie, a tow. Lewy z Miśkiewiczem zabrali się do krosien. Z dumą pokazuje tow. Lewy swoje obecne bogactwo, dorobek 4 miesiące: krzesła, stół, jakiś mebel, który wygląda prawie jak biurko, no i skarb najwskazy — 159 czynnych krosien. Tow. dyrektor zna tu każdego tkacza, każdego ucznia. Starych tkaczy jest tu zresztą niewiele. Przy krosnach stoją przeważnie świeżo upieczeni fachowcy, lub też uczniowie najwskazy dady. (Jak tłumaczy mi dyr. tow. Lewy, „tu uczeń ucznia uczy”). A jednak tkalnia „G” wy daje produkcję godną starych „wyżeraczy”: 5 kwietnia b.r. jako swą tygodniową produkcję oddali zaledwie 462 metry; 28 lipca produkcja za ten sam okres czasu wyniosła już 15.524 metry. Przeliczną wydajność pracy tych tkaczy — uczniu jest zaledwie o 3 procent niższa od przedwojennej wydajności, a i jakością jej nie ustępuje.

Tow. Lewy jest w dzień dyrektorem, majstrem, tkaczem i wszystkim, czym być musi, gdy brak fachowców, wieciorami zaś jest rysownikiem. Sam układa wzory tkanin, bo przecież to wzory ktoś robić musi. Tow. Lewy twierdzi: „gdy się mocno chce i ma ambicję, dokonac można wszystkiego”, tak właśnie powinien pracować peperowiec. Na jego własnym przykładzie widzimy, że tak rzeczywiście jest. 4 miesiące temu tkalnia „G” nie było jeszcze, a teraz jest i z każdym dniem rozwija się coraz lepiej.

Inż. Mieczysław Pawłowski, to ojciec naszego przemysłu azbestowego. Studia swe odbył w Ameryce. Do wybuchu wojny był kierownikiem małego zakładu przemysłu azbestowego gdzieś w okolicach Warszawy. Natychmiast po wyzwoleniu zgłosił się do władz kierowniczych przemysłu włókienniczego, by podjąć pracę dla Polski Ludowej.

Oto jakie były te prace początki: poszedł na teren byłej firmy „Leonowit”, by popatrzeć i zbadać możliwości postawienia na nowo produkcji. Widok, jaki ujrzał, nie był zbyt zachęcający. Niemcy nie zostawili nic z tej jedynej w Polsce fabryki azbestu. Grupa robotników pilnowała kilku ocalałych, zdewastowanych „kalandrów”. Śmiało się, gdy im zaproponował uruchomienie fabryki. Wydalo im się to szaleństwem. Zabrał się więc samo trzeć (z majstrem Grabowskim i urzędnikiem ob. Gawrońskim, obecnym dyrektorem administracyjno-handlowym firmy „Azbest”) do pracy. Bardzo szybko szaleństwo stało się realną rzeczywistością. Stara wiara zaczęła napływać jeden po drugim. Tak założono fundamenty przemysłu, bez którego nie do pomyślenia jest nowoczesna gospodarka państwa.

— Przed wojną — mówi tow. Pawłowski

— nie wiele troszczono się o życie robotnika; teraz hutnik musi mieć ochrone rękawice, fartuch lub ubranie z ogniotrwałego materiału azbestowego. Pięćset osobowa załoga f-y „Azbest” (260-ciu w Łodzi i 250-ciu w dwóch jej filiach na Dolnym Śląsku) pracuje teraz pod kierownictwem inż. Pawłowskiego nie tylko z zapalem i oddaniem, lecz i z prawdziwym poświęceniem. Wszyscy oni narażają bez wahania swoje zdrowie i życie, by uchronić zdrowie i życie setek tysięcy. Tow. Pawłowski, szczerzy demokrat i społecznik, rozumie całą wielką doniosłość, jaka ma dla naszej młodej gospodarki ludowej kierowana przez niego nowa gałąź przemysłu. Głęboka troska napelnia go i fakt, że możliwości produkcyjne fabryki pozostają daleko w tyle za potrzebami kraju. Z całą energią i zapalem stara się temu zaradzić. W szybkim tempie rozbudowuje macierzystą fabrykę na Widzewie, buduje nową na ulicy Plekarskiej (Baluzy), „taka jakiej jeszcze w Polsce nie było”. Stary inżynier, wspaniały fachowiec, skromnie opowiada o swoich osiągnięciach. Stara się ukryć swoje własne zasługi.

— Jeden człowiek — mówi on — nic nie zrobi, to zasługa całej naszej załogi.

Doceniając zasługi i ofiarności całej załogi f-y „Azbest”, Rząd odznaczył złotym krzyżem zasługi inż. Mieczysława Pawłowskiego, założyciela przemysłu azbestowego w Polsce.

Stanisław Spychała, naczelny dyrektor Zjednoczenia Przemysłu Wełnianego, własnymi siłami, pracując i ucząc się jednocześnie, zdobył średnie i wyższe wykształcenie. Od wybuchu pierwszej do drugiej wojny światowej pracował zawodowo jako księgowy-bilansista w różnych firmach, społecznie zaś w Związku Zawodowym Handlowców Polskich,

w „L.O.P.P.” i „Towarzystwie Opieki nad Matką i Dzieckiem.” W roku 1942 aresztowany przez Niemców za sabotaż, przesiedział prawie do końca okupacji w obozie i więzieniach. Doskonały organizator, człowiek ideowy i całkowicie oddany swej pracy, wniósł wielki swój wkład w „postawienie na nogi” Łódzkiego Zjednoczenia Przemysłu Wełnianego, za co też odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi.

O magistrze Marianie Ciupaku można śmiało rzec nie tylko, że jest wszechstronnie uzdolniony, lecz nawet, że nie wiadomo, z którym powołaniem jest rozmiąć. Syn rodziny włościańsko-inteligentnej ukończył szkołę powszechną, średnią, Wydział Prawa oraz Studium Dyplomatyczne Uniwersytetu Lwowskiego. Po odbyciu służby wojskowej w szkole podchorążych, pracował w przedsiębiorstwie przemysłowym jako zastępca kierownika, potem znów powrócił do zawodu prawniczego i znów skończył pracę urzędniczą w Izbie Skarbowej w Łodzi. We wrześniu 1939 roku, jako oficer rezerwy, brał udział w obronie Warszawy. Ciężko ranny, dostał się do niewoli. Całą wojnę przeżył w Niemczech w „oflagu”.

Po zwolnieniu zaangażował się do pracy w przemyśle wełnianym. Tu właśnie, jako kierownik Wydziału Planowania, wykazał całe swoje wszechstronne uzdolnienie. Wprowadził on w pracę swego wydziału takie zmiany, które stanowią prawdziwą małą rewolucję. Najważniejszą z nich, to przejście od planowania „z góry” do planowania „od dołu”, t. zn. że nie dyrekcja narzuca fabrykom swój plan opracowany w ciszy gabinetu, lecz naodwrot — plany wypracowane przez fabryki same stają się podstawą produkcji

całej gałęzi przemysłu. Oznacza to zerwanie z biurokratyzmem, produkcję planową odpowiadającą realnym możliwościom każdego zakładu pracy. Drugą zmianą przez niego wprowadzoną jest wyznaczanie każdej firmie ściśle określonego zadania, w artykułach, a nawet deseniach tkanin. Pominąwszy nawet całokształt uczciwej, solidnej pracy, przez samo wprowadzenie tych zmian, o których mowa była powyżej, mgr. Ciupak uczciwie zasłużył sobie na swoje odznaczenie.

Również tow. Romuald Głaziewskiego koleje losu oderwały od kariery prawniczej. Ciężkie warunki materialne zmuszają go do przerwania studiów uniwersyteckich. Obejmując on posadę biuralisty w firmie „Blaustein i Engel” i rozpoczyna jednocześnie praktykę manipulanta przy odpadkowej. Pracuje potem w różnych firmach — już to jako manipulant, już to jako kalkulator - bilansista i sprzedawca. Po upadku powstania Warszawskiego zesłany zostaje do kopalni węgla w Niemczech. Po wyzwoleniu obejmuje stanowisko inspektora przedziału w Zgierskim Zjednoczeniu Przemysłu Wełnianego, a w roku 1946 zostaje powołany do Dyrekcji Przemysłu Wełnianego. Doskonały fachowiec, entuzjasta i aktywny społecznik — jako naczelnik wydziału surowcowego okazał się właściwym człowiekiem na właściwym miejscu. O ile w najcięższym okresie przedwojnia b.r. łódzkie fabryki wełniane ani na chwilę nie przerywały pracy z powodu braku surowca, — jest to w dużej mierze zasługa tow. Głaziewskiego. Z przyznania mu Krzyża Zasługi napewno rade będą wszystkie załogi Łódzkiego Zjednoczenia Przemysłu Wełnianego.

Adam Przepiórkowski — przed wojną i w czasie okupacji pracownik biurowy f-y „Poznański” — dobry Polak i socjalista (członkiem PPS), z narazieniem własnego życia uchronił mienie państwowe przed hitlerowskim okupantem. Był jednym z pierwszych pionierów przy uruchomieniu przedziału. Obecnie, jako kierownik wydziału pracy i płacy P.Z.P.B. Nr. 2, pracuje sumiennie i z wielkim oddaniem dla sprawy. Sympatia i uznanie, jakie się cieszy wśród swojej załogi fabrycznej, znalazły teraz dopełnienie w Krzyżu Zasługi, jakim został odznaczony.

Romanowska Maria, kobieta pięćdziesięcioletnia, trzydziści siedem lat swego życia spędziła przy wrzecionach f-y „Poznański”. Swe długoletnie doświadczenie i kwalifikacje zawodowe oddaje teraz bez reszty dla Polski Ludowej. Ta sterana ciężkim życiem i pracą kobieta, nie opuszcza ani jednego dnia pracy, w osiągnięciu norm produkcji nie daje się prześcignąć młodym i silnym. Jako świadoma proletariuszka — socjalistka (członkini PPS) pełną poświęcenia pracą przy maszynie pomaga kłaść fundamenty nowego ustroju, do którego dąży cała klasa robotnicza.

Zródłak Władysław — stary działacz — lewicowiec, obecnie aktywista - peperowiec, przed wojną zwykły tkacz a teraz „salowy” w Państwowych Zakładach Przemysłu Bawełnianego Nr. 2, — to nie tylko doskonały fachowiec, lecz człowiek oddany duszą i ciałem wielkiej sprawie losy której rozstrzygają się rzy krosnach i wrzecionach naszego upaństwowionego przemysłu. Wiele swej pracy włożył w uruchomienie tkalni, a obecnie należy do tych oficerów naszego przemysłu bawełnianego, którzy nie tylko rozumieją i doceniają wielkie znaczenie trzyletniego planu, lecz realizuje go co dnia, co godzinę — zarówno w postaci ilości jak też jakości wyprodukowanych setek tysięcy metrów tkanin.

H. Wiśniewski

Odnaczeni robotnicy Elektrowni

Bronisław Kamieniak Bolesław Tomczak Stanisław Fortak Wład. Śmietański

W świetlicy Zjednoczenia Energetycznego zebrał się tego dnia wszyscy robotnicy i pracownicy.

Każdy z zebranych rozumiał, że wyróżnienie tych czterech jest zarazem wyróżnieniem i odznaczeniem całej placówki pracy, wszystkich pracujących. Przemówienia okolicznościowe wygłosili: tow. dyr. Wajnberg, podkreślając zasługi czterech szczególnie wyróżnionych robotników tej instytucji — tow. tow. Bronisława Kamieniaka, Bolesława Tomczaka, Stefana Fortaka i ob. Władysława Śmietańskiego.

Tow. Bronisław Kamieniak, ślusarz z zawodu, obecnie kierownik kotłowni, pracował bez przerwy 25 lat w elektrowni łódzkiej. Tow. Bolesław Tomczak, murarz z zawodu, przez 24 lata bez przerwy pracował

w Elektrowni Łódzkiej i tu zaawansował na stanowisko mistrza murarskiego. Tokań, tow. Stefan Fortak, ma za sobą 19 lat nieprzerwanej pracy zawodowej, Władysław Śmietański, spawacz kotlarski, wraz z pozostałymi wyżej wymienionymi jako jeden z pierwszych przystąpił do pracy po wyzwoleniu Łodzi. Tow. Wajnberg podkreślił, że dzięki wysokiemu wyrobieniu społecznemu robotników i pracowników Łódzkiej Elektrowni, miasto nasze natychmiast po wyzwoleniu było zaopatrzone w prąd i światło elektryczne.

Wiceprzewodniczący tow. Ekielski dokonał następnie dekoracji Brązowym Krzyżem Zasługi czterech zasłużonych robotników.

Po części oficjalnej nastąpiła część artystyczna w wykonaniu orkiestry Elektrowni Łódzkiej.

(Dz)

Tydzień polityczny świata

Jest faktem, stwierdzonym z kilku źródeł, między innymi także z oświadczenia przedstawiciela Indonezji w Londynie Mohammeda Ala, że obok uzbrojenia amerykańskiego, oddziały holenderskie, walczące przeciwko armii indonezyjskiej, posiadają także sprzęt i broń brytyjskiego pochodzenia. Sprawa Indonezji nabiera obecnie szczególnej wagi, wobec podjęcia przez rząd holenderski regularnych działań wojennych, bez uzgodnienia swego stanowiska z ONZ, co odrzuca zarówno konserwatywna, jak i postępową prasę angielską i amerykańską. Główna odpowiedzialność za rozpętanie tej wojny spada oczywiście na rząd holenderski. Maczaly jednak w tej aferze palce i Wielka Brytania i

USA. One to inspirowały rząd holenderski w tym kierunku, one uzbroiły i wyszkoliły wojska Holenderskie. One to nakazywały rządowi holenderskiemu, który jest marionetką w rękach konserwów anglosaskich, nieustępliwą politykę ciągłych prowokacji. Obawy, że wojna ta może z czasem przekształcić się w kolonialną awanturę tego samego typu, co niedługo wojna abisyńska, nie są bezpodstawne wobec faktu, że na brytyjskich Malajach istnieją ośrodki werbunkowe t. zw. „batalionów ochotniczych” i bazy zaopatrzeniowe dla wojsk Holenderskich. Akcja dyplomatyczna i propagandowa podjęta przez rząd holenderski w celu usprawiedliwienia tego kroku nie dała spodziewanych rezulta-

tów. Nie przekonała nikogo, nawet opinii własnego kraju, o czym świadczy stanowisko Związków Zawodowych i ugrupowań polityczno - społecznych, stojących na gruncie demokracji i postępu.

Fakt jest jasny: Indonezyjczycy walczą o swą wolność i niepodległość. Sprawa ta może i musi być rozstrzygnięta na „forum” Rady Bezpieczeństwa ONZ. Inaczej — sprawa pokonania światowego staju wobec nowego zagrożenia. Debata na Radzie Bezpieczeństwa ONZ odsłoniła niewątpliwie kulisy awantury indonezyjskiej. Potrzebny jest nacisk całej światowej demokratycznej opinii publicznej, aby sprawiedliwym żądaniom stało się zadość, aby zagasić to nowe zarzewie wojny.

Głos Kobiet

Pamiętaj! Niechaj praca kulturalno-oświatowa wśród szerokich rzesz kobiet nie leży odłogiem.

Warto o tym pomyśleć

Dużo się u nas mówi o oświacie i kulturze. Nie tylko się zresztą mówi — wiele już robiono. Odłogiem jednak leży jeszcze sprawa oświaty dla szerokich rzesz kobiecych. Prawda, sprawa ta nie jest bardzo łatwa do rozwiązania. Kobieta zapracowana w fabryce u siebie w domu nie ma sił i czasu, by chodzić na kursa dokształcające, lub na naukę czytania i pisania. To ostatnie jest zresztą najtrudniejsze. Dorosły człowiek wstydzi się jak kalektwa swego analfabetyzmu. Zdaje mi się jednak, że istnieje dziedzina oświaty i kultury dość łatwa do „zgrzyżenia”. Przyjrzyjmy się najpierw faktom życia codziennego. Kto miał kiedykolwiek sposobność lub nieszczęście znaleźć się w obrębie szpitala, ten wie doskonale, ilu ludzi, dorosłych i dzieci — umiera tylko dlatego, że pod opiekę lekarza udano się za późno. W łwiej części wypadków przyczyną nieszczęsnej zwiłki jest nieświadomość. Zamiast do lekarza iść się po poradę do sąsiadki lub do babki-znachorki. Zamiast leczyć — „odczynia się uroki”. (Tak, tak, nie tylko na wsi, lecz i u nas w Łodzi). Dalej: wśród szerokich rzesz kobiet panuje przekonanie, że choroby zakaźne to w ogóle „bujda na resorach, że to poprostu „doktorski wymysł”.

„Mój Stasiak miał szkarlatynę, Maryśka spała z nim w jednym łóżku i dzięki Bogu nie zaraziła się. Jak komu choroba przeznaczona, to jej i tak nie ujdzie.” Takie wypowiedzi słyszy się nie raz i nie dwa na ulicy w sklepie i w tramwaju. Czyż nie czas, by o tej stronie naszej kultury nieco pomyśleć? Szczytnym się słusznym dużym procentem kobiet, odgrywających wielką rolę w naszym życiu naukowym, artystycznym i społecznym. Obok tego zaś — jakby złośliwy kontrast — mamy miliony kobiet żyjących pojęciami średniowiecza. Czyż nie najwyższy już czas, by stosunki te uzdrowić?

Nie pozwolę sobie wmówić, że to są rzeczy strasznie trudne, ba — niemożliwe. Trzeba tylko dobrze zrozumieć i mocno chcieć. Oczywiście, niewiele kobiet przyjdzie zapewne na odczyt z dziedziny literatury, historii itp. Bardzo wiele natomiast z wdzięcznością przyjmie pogadankę o chorobach dziecięcych lub kobiecych. Niewiele zapewne znajdzie się amaterek referatu o postępach wiedzy współczesnej, lecz wiele kobiet z wietkim za ciekawieniem obejrzy kroplę wody lub naszkorek własnej swej ręki pod mikroskopem. Gdy zaś ujrzy na własne oczy to, o czym jej się dotychczas nawet nie śniło, wtedy inaczej zacznie myśleć o bardzo wielu sprawach. Wtedy uwierzy może, że choroba nie jest nikomu „przeznaczona” i — kto wie — może nawet potem chętnie pójdzie i na odczyt i na kurs dokształcający.

Spyta ktoś może: A jak do tych kobiet dotrzeć? Gdzie je skupić, by im te mądre rzeczy opowiedzieć?

Naturalnie, że przydałyby się dzielnicowe, uliczne lub domowe kluby, świetlice lub „kąciki kultury”. Lecz nie to jest najważniejsze. Kobiety są przecież po pracy u siebie w domu. Są w Łodzi bloki „Domów Familijnych”, gdzie w jednym miejscu skupione są setki kobiet pracujących. Nie byłoby w tym żadnej ujemy, gdyby „kultura”, zamiast czekać, aż przyjdą ją szukać, sama zechciała pójść do tych, którzy jej lakną. Można pracę zacząć od kilku tylko sąsiadek. Ta mała grupka roznieślić nowinę szeroko. Następna pogadanka będzie miała z pewnością liczne grono słuchaczy. Jedna rzecz nie podlega żadnej wątpliwości: można mieć wspaniałe kluby i świetlice, a pracę kulturalno-oświatową bardzo słabą lub żadną. Gdy jednak praca jest zaczęta, lokal lepszy, lub gorszy zawsze się znajdzie. Zaczynamy lepiej od roboty, a nie od lokalu.

Wielkie, niezorane pole pracy kulturalnej leży odłogiem. Czyż nie znajdują się u nas lekarzki, nauczycielki, pielęgniarki i inne kobiety wykształcone, któreby spróbowały grunt ten przynajmniej tylko przeorać?

JAK SIE UBRAĆ

Każdy typ ubrania wymaga odpowiedniego obuwia. Angielski kostium lub płaszcz o kroju wybitnie sportowym, noszony z pantoflem na bardzo wysokim obcasie, stanowi dość niefortunne zestawienie. Równie niewłaściwe

jest noszenie obuwia ciężkiego, sportowego, do lekkich, powiewnych sukien lub stroju wizerowego. Na załączonych rysunkach przedstawiamy naszym Czytelnikom fasony pantofli letnich o modnej linii.

Pantofelek na słupkowym obcasie sporządzonej z płótna lub z cienkiej skórki jest odpowiednim uzupełnieniem każdej strojnieszkiej — spacerowej lub wizytowej — sukienki. Jeśli w garderobie naszej przeważają suknie o

barwie jasnej, wówczas taki pantofel — w kolorze białym będzie eleganckim uzupełnieniem naszego stroju.

Pantofel na płaskiej podszewie będzie doskonałym skompletowaniem sportowych sukienek oraz kostiumu lub płaszcza. Należa-

łoby go sporządzić ze skórki, gdyż ta jest odporniejsza na działanie deszczu, niż wszelkie tkaniny.

Trzeci typ pantofla, na dość wysokim kołnierzu, jest przeznaczony na plażę i stanowi ma wykończenie naszego stroju, przeznaczonego do opalania. Podeszwa drewniana wierzch sporządzonej z tegoż materiału, z którego uszyta jest sukienka-opalacz. Jeśli posiadany materiał jest zbyt mało trwały — wierzch pantofli sporządzić można z deseniowego lub kolorowego płótna.

Załączone na rysunkach dwie sukienki stanowią będą eleganckie uzupełnienie naszej letniej garderoby.

Pierwsza z nich, o dość skomplikowanym kroju układanych od ramion fałd, przechodzących w przednią partię spódnicy, powinna być

uszyta z jednobarwnego jedwabiu. Fantazyjne rękawy wiązane na kokardki, kołnierzy z kłapami z tegoż materiału — sukienka.

Drugą sukienkę uszyć by należało z lekkiej wełenki lub flory. Przędz sukni wykończony asymetrycznie biegnącym kołnierzem i zapięciem. Spódnica wykończona głęboką fałdą i dużymi nakładanymi kieszeniami.

Kącik wychowawczy

Grzeczne i niegrzeczne dzieci

Gdy jakaś matka mówi mi, że dziecko jej jest zawsze grzeczne, zawsze miłe i posłuszne, nie bywa nigdy uparte radzą jej w tedy zwrócić się do lekarza lub wytrawnego wychowawcy. Bo zdrowe, normalne dziecko nie może posiadać tych wszystkich cnót. Tylko słabowite, amemiczne, lub niedorozwinięte fizycznie lub umysłowo dziecko nie ma własnej woli, nie jest „narwane”, nie ma „dziwnych pomysłów, zachcianek albo kaprysów. Czy znaczy to, że im dziecko jest niezdrowsze, tym ono jest zdrowsze? Czy to znaczy, że nadejść zostawić nasze pociechy samopas i pozwalać im robić wszystko, co im się żywnie podoba? Wcale nie. Wszelka przesada jest szkodliwa. Tak samo jak nie należy bezustannie zabraniać, strofować, prawić kazań, tak też nie należy zostawić im swobody nieograniczonej. Należy to jednak robić umiejętnie, w sposób przemyślany i nie pod wpływem chwilowego uniesienia. Nie wykluczam i „lekcyj” bardzo ostrej od czasu do czasu. Gdy dziećciak skrzywdził złośliwie swego matulkiego sąsiada, wolę by otrzymał za to od swej matki nawet porządnego klapsa niż gdy-

by to miało mu uść bezkarnie. Klapsów oczywiście wogóle nie zalecam, bicie bowiem jest najmniej skuteczną metodą wychowawczą. Gdy się jednak strofuje ciągle, o byle co, dziećciak w końcu przestaje się tym przejmować. Puszczaj wszystko mimo uszu i rób dalej swoje. Inaczej zresztą nie może być. „Jeżeli wszystko co robię jest złe, to nie ma się co przejmować łajaniem, nie mogę przecież z własnej skóry wyskoczyć”. Dziećciak oczywiście nie powie tego słowami, może nawet myślił nie ujmie w ten sposób. Tak on jednak czuje, i to uczucie kieruje jego postępowaniem. A nieszczęsne matki wzdychają: „Gadaj do niego, a to grzech o ścianę”. Jaka jest na to rada? Jaki jest ten „złoty środek” który umożliwia zostawienie dziecku swobody, a równocześnie zapewnić i matce jej rolę wychowawczą? Ja taki „złoty środek” widzę tylko jeden: matka nie może być policjantem w spódnicy, który ciągle woła: niewolno, niewolno, niewolno. Mały urwis dojdzie wtedy łatwo do przekonania że o ile mama już czegoś zakazuje, to trzeba usłuchać. J. H.

TOWARZYSTWO TRANSPORTOWE EKSPEDYCYJNE
CENTRALA ZBIOROWYCH ŁADUNKÓW
 OLKA Z ORG. ODP.
 ŁÓDŹ, ul. Traugotta 9, tel. 220-3
 WARSZAWA, Al. Jerozolimski 95, tel. 8-66-46
 KATOWICE (dla Śląska Górnego) 12, tel. 312-23, 363-12. Adres kolejowy Łódź, ul. Moniuszki 10. Łódź, ul. Wagonowych St. Łódź.
 Fabry. — Magazyn — tor 14
 Kompletowanie zbiorowych ładunków kolejowych i samochodowych do wszystkich większych miast i ośrodków R. P.
 Zwózki. Magazynowanie. Inkaso. Konwojowanie całowagonowych ładunków.

Wytwórnia Wyrobów Trykotowych
L. WINNICKI
 Łódź, ul. Śródmiejska 37

Przemysłowo-Handlowe Zakłady Chemiczne
LUDWIK SPIESS I SYN
 w Łodzi
 ul. Piotrkowska 107, tel. 158-36

TKALNIA MECHANICZNA
J. DOBROWOLSKI
 Łódź, Piotrkowska 252

Wytwórnia win i miodu
 p. f. „**BACHUS**”
 Łódź, ul. Piotrkowska 80
 poleca
 wina gronowe, owocowe i ziołowe (Vermuth)
 ceny przystępne.

Fabryka
 Wyrobów Dziaonych i Pończosznicych
A. WANDELT i S-ka
 ŁÓDŹ ul. Śródmiejska Nr 54, Telefon 141-49
 PRODUKUJE:
 DZIANINĘ I SKARPETY MĘSKIE

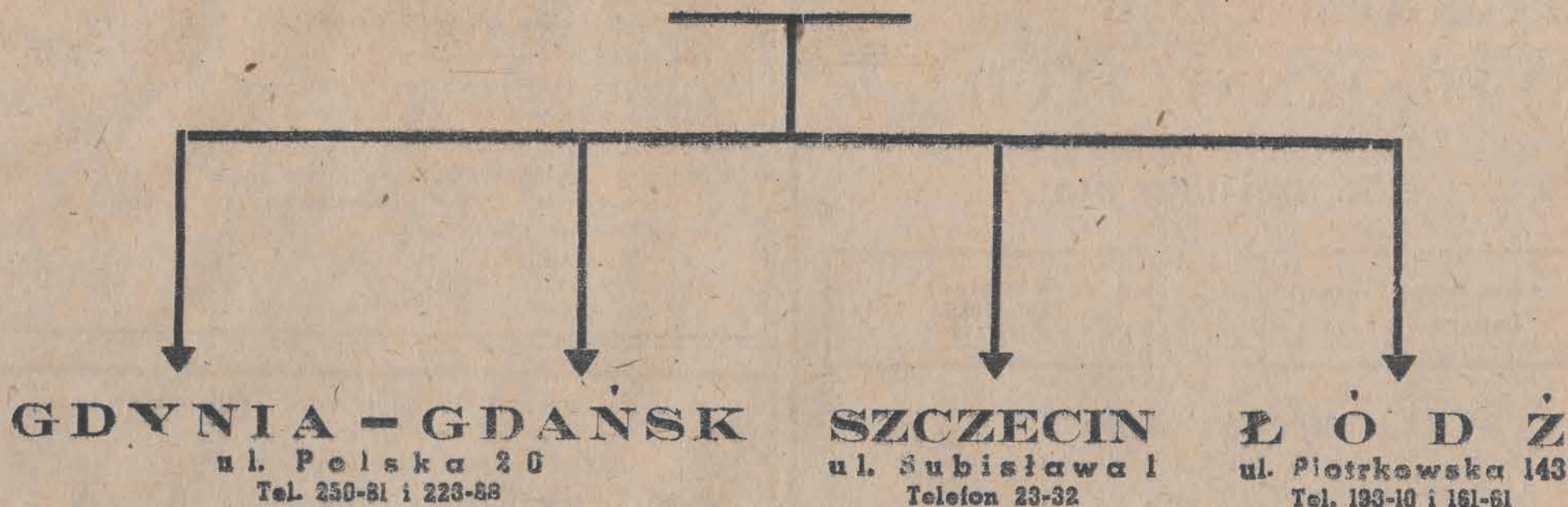
Państwowy Zarząd Fabryk Trykotarzy
Bernhardt Stolper & Co S. K.
 Łódź, ul. Wólczańska 66

WYTWÓRNIA KONFEKCJI
 „**GERA**”
 T. Korczyński i S-ka
 Łódź, ul. Południowa 31

Wytwórnia Tkanin
 Artystycznych Łalek Ludowych
Władysław Engel
 Łódź, ul. Piotrkowska 220
 Tel. 267-56 i 149-79

BAŁTYCKIE TOWARZYSTWO KONTROLNE

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

*przeprowadza kontrolę ilościową i jakościową
wszelkich surowców dla*

Central Importowych Przemysłu Krajowego
w kraju i zagranicą

Jakub Petters i S-ka

ŁÓDŹ

ul. Prez. Roosevelta 1/3

Telefon 121-89

istnieje od 1880 roku

Reprezentanci firm:

I. R. Geigy S. A. Bazylea

i

Durand & Huguenin Bazylea

PANSTWOWA FABRYKA OBRABIAREK

im. J. STRZELCZYKA

w Łodzi, ul. Piotrkowska 217

(dawn. J. John)

Produkujemy:

TOKARKI UNIWERSALNE TUJ o wzniosie kłów 280 mm,
TOKARKI UNIWERSALNE TJS o wzniosie kłów 150 mm
wiertarki kadłubowe szybkobieżne W II 40, średn. wiercenia
do 40 mm;
motoreduktory słupkowe, przekładnie zębate, postawy młyńskie
(mlewniki), kotły żeliwne syst. Strebela na wodę i na parę n.c.
do ogrzewań centralnych, kuchni parowych, suszarni i t. p.
radiatory żeliwne model J. J. II/S do ogrzewań centralnych.

Wykonujemy:

WALCE KALANDROWE dla przemysłu papierniczego, gumo-
wego i włókienniczego,
WALCE ŻELIWNE dla przemysłu hutniczego,
ODLEWY ŻELIWNE z modeli własnych i nadesłanych z żeliwa
maszynowego, wysokowartościowego i utwardzonego.

W przygotowaniu:

PRODUKCJA SZLIFIEREK kłowych o napędzie hydraulicznym,
produkcja szlifierek bezkłowych oraz SZLIFIERKI do otworów.

Sprzedaż węgla i koksu

Józef Stachura

Łódź, ul. Węglowa 5 - tel. 131-97

CENTRALA KRAJOWYCH SUROWCÓW WŁÓKIENNICZYCH

Łódź, ul. Killińskiego 26

tel. 147-09, 136-34, 104-32

Adres telegraficzny:
CEKAESWU Łódź

R-k żyrowy
Nar. Bank Polski Łódź
Nr 445

Delegatury:
w miastach wojewódzkich

Zbiornice, Agentury i Punkty Skupu
we wszystkich ważniejszych ośrodkach produkcji wełny,
lnu i konopi.

Przedmiot działania:

SKUP krajowych surowców włókienniczych
WEŁNY, LNU, KONOPI, WŁOSIA KOŃSKIEGO,
SIERŚCI, SZCZECINY i zaopatrywania przemysłu
włókienniczego na zasadach wyłączności.

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU BUDOWY MASZYN WŁÓKIENNICZYCH

ŁÓDŹ, Plac Zwycięstwa 2, Telefony: 133-28, 268-41 i 101-43
oraz podległe mu

CENTRALNE BIURO TECHNICZNE, telefon 259-99 i BIURO CZĘŚCI ZAMIENNYCH, telefon 167-59

ZATRUDNI:

inżynierów-mechaników na kie-
rownicze stanowiska w fabrykach,
techników ze średnim wykształ-
ceniem, wzgl. ze znajomością ry-
sunku technicznego,

konstruktorów, kreślarzy, ma-
gazyniera, referenta zaopatrze-
niowego, urzędników do pro-
wadzenia kartotek, samodzi-
elnych księgowych oraz maszy-
nistki.

Oprócz tego potrzebni na wyjazd na Dolny Śląsk: frezerzy, tokarze
i ślusarze narzędziowi.

Oferety wraz z życiorysami składać do Wydziału Personalnego Zjednoczenia

GOSPODARCZE ZRZESZENIE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie
Tymczasowa siedziba w ŁÓDZI ul. KILIŃSKIEGO Nr 77

Telefony:
Dyrekcja 203-30
Dział Ogólny 203-30
Wydział Wydawniczy 215-20
Wydział Zaopatrzenia Sanitarnego 142-99, 108-14
Dział Złoczeń 203-30

Zaopatruje urzędy administracji publicznej i związki sa-
morządowe we wszystkie pomoce gospodarcze

PRZEMYSŁ MIĘSNY

T. STEFANIAK i S-ka

Łódź, ul. Świerczewskiego Nr. 32/34, tel. 190-72

FIRMA STAŁE POSIADA NA SKŁADZIE
MIĘSO WSZELKICH GATUNKÓW
I PRZETWORY MIĘSNE W DOWOLNEJ
ILOŚCI.

SPÓŁDZIELNIA DZIEWIARZY „Zakard”

Łódź, ul. Piotrkowska 88, telef. 224-76

Hurtowa sprzedaż własnych wyrobów dziewiarskich i pończosznicych

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU ORGANICZNEGO

ŁÓDŹ

ul. Sienkiewicza Nr 55

TEL. 197-33

skrót telegr. „ORGANO-CHEM”

Podległe nam zakłady produkują

barwniki do wszelkich tkanin włókienniczych, skór,
papieru, drzewa i t. p.

Kwas chlorosulfonowy, siarczek sodu 60%, tiosiarczan sodu.

Kwas mlekowy 50%, techniczny i spożywczy.

Kwas mrówkowy 80%.

Aceton, alkohol metylowy, esencja octowa 80%, kwas octowy lodowy, kwas octowy techniczny 30%, formalinę 30% i 40%, heksametylenotatraminę, węgiel drzewny, smołę drzewną.

Kleje roślinne.

Najstarsze Przedsiębiorstwa Transportowe

Rok założenia 1858

Międzynarodowi Ekspedytorzy

C. Hartwig S.A.

ODDZIAŁ w ŁÓDZI KILIŃSKIEGO 64

TELFONY: biura: 102-11, 272-81

składy: 173-99

ODDZIAŁY W KRAJU:

Bydgoszcz, Chałupki, Elbląg, Gdańsk, Gdynia,
Gliwice, Jelenia Góra, Katowice, Kraków,
Miechów, Poznań, Słubice, Szczecin, Tere-
spol, Warszawa, Wrocław, Zbryzdowice

ODDZIAŁY ZA GRANICĄ:

London, Wiedeń, Antwerpia, Sofia, Praga, Bra-
tiszawa, Kopenhaga, Helsinki, Paryż, Belgrad,
Oslo, Rotterdam, Bukareszt, Nowy Jork, Zu-
rych, Trelleborg, Budapeszt

Załatwia wszelkie ekspedycje krajowe i zagraniczne. Ła-
dunki zbiorowe kolejowe i samochodowe, cienie, prze-
prowadzki i magazynowanie towaru

Państwowe Zakłady Przemysłu Dziewiarskiego Nr 2

Łódź, Aleja Kościuszki 23/26,

tel. 181-84, 111-34

wyrabiają wszystkie artykuły
w zakres dziewiarstwa wchodzące

ROK ZAŁ. 1872

Spółdzielnia Pracy „G WIAZDA”

Łódź, ul. Wschodnia 76 tel. 124-73

Punkty sprzedaży: Wschodnia 76
Nowomiejska 8

SPÓŁDZIELNIA WYRABIA KONFEKCJE
MĘSKĄ I DAMSKĄ Z WŁASNYCH I PO-
WIERZONYCH MATERIAŁÓW.
SPECJALNY DZIAŁ OBSTALUNKOWY,
MIAROWO-MODELOWY.
WYBÓR OBFIITY — CENY PRZYSTĘPNE.

HURTOWA SPRZEDAŻ MANUFAKTURY

B. Wójcicki

Łódź, ul. Piotrkowska 123, telefon 141-07

WYRÓB MATERIAŁÓW WŁÓKIENNICZYCH

„Langnas, Goldblum i Zajaczkowski”

Dzierżawca:

Stanisław Urbanowski

Łódź, Strzelców Kaniowskich 55

Fabryka Wyrobów Dziewiarskich
i Pończosznicych

Feliks Morin i S-ka

z ogr. odp.

Łódź, ul. Zachodnia 16

Tel. 269-06

Kronika Piotrkowa

Redakcja i Administracja
„GŁOSU PIOTRKOWSKIEGO”
Piotrków-Tryb. — ul. Legionów 16, I. p.
telefon 13-97
Administracja czynna od godz 8 do 12,
od 14 do 18. Redaktor przyjmuje co-
dzienne od 11 do 12.

Komu wieszujemy
Niedziela 3 sierpnia
Dziś Eugeniusza.

Ważniejsze telefony
10-49 Urząd Bezpieczeństwa Publiczn.
13-14 Powiatowa Komenda M. O.
10-44 Miejski Komisariat M. O.
17-72 Straż pożarna
11-13 Ubezpieczalnia Społeczna
10-70 Szpital Św. Trójcy
Pogotowie lekarskie: nocne telefony:
11-13 od 21 — 7 rano. W niedzielę i świę-
ta dyżur dzienny w szpitalu Św. Trójcy.

Dyżury aptek:
Dziś dyżuruje apteka Tyca przy ul.
Słowackiego.

Chłop i robotnik w jednym szeregu

W dniu 20 i 22 lipca r. odbyły się w powiecie piotrkowskim obchody i akademie w związku z trzyletnią rocznicą Manifestu Lipcowego. Na szczególną uwagę zasługują tu miejscowości: Sulejów, Bełchatów, Kamińsk, gm. Rozprza i Wadlew.

Komitety Obywatelskie Obchodu Święta Odrodzenia Polski stanęły w tych miejscowościach na wysokości zadania. Ulicami miasteczek i wiejskich dróg pomaszzerowały długie kolumny rozradowanego społeczeństwa. Wszystkie obchody były kończone przemówieniami a następ-

nie zabawami tanecznymi na wolnym powietrzu.

Maksimum wysiłku w organizacji obchodu Święta dały z siebie obie partie robotnicze i Wojsko Polskie. Mówcy obu partii robotniczych w swych przemówieniach podkreślili konieczność i znaczenie scementowania się obu partii. Mówcy podkreślili również znaczenie sojuszu między narodami słowiańskimi, a w szczególności ze Związkiem Radzieckim.

Zgromadzone na przemówieniach społeczeństwo przywiązywało dużą wagę do sprawy walki z lichwą i spekulacją.

Na tle tych radosnych uroczystości conajmniej dziwne wydaje się zachowanie gmin takich jak: Gorzkowice, Łęczno, Goleśz, Parzniewice, Chabielce i Kluki, które nie urządziły odpowiednich obchodów na swoich terenach.

Chłopi zapamiętają sobie dobrze tych matadorów — starających się wszelkimi siłami szkodzić sprawie egoty. Chłopi ocenili ich postępowanie należycie!

F. Porczyński.

Dar dla spółdzielców polskich

WARSZAWA PAP. Dnia 31 bm odbyło się w lokalu „Społem” przy ul. Stawki 4 przekazanie dla spółdzielni okręgu warszawskiego dalszej części daru Międzynarodowego Związku Spółdzielczego, obejmującej 9 kas rejestracyjnych i 20 wag uchylnych. Ogólna wartość daru wynosi 50 tysięcy funtów szterlingów.

Rozdział darów pomiędzy najbardziej potrzebujące spółdzielnie, nastąpił na zasadzie decyzji Komisji, w skład której weszli przedstawiciele Rady Okręgowej, Okręgowego Związku Rewizyjnego i De-

legatury Zarządu „Społem”.
W uroczystości wzięli udział: dyr. Przybyliński z ramienia Zarządu Głównego „Społem”, ob. Motylewski z ramienia delegatury „Społem” oraz przedstawiciele 18 spółdzielni.

W przemówieniu swoim dyr. Przybyliński podkreślił znaczenie współpracy międzynarodowej, spółdzielczej i świadomej solidarności tego ruchu.

Spółdzielczość szwedzka zadeklarowała wybudowanie w Warszawie dwóch wzorowych sklepów spółdzielczych.

Przejazdy kolejowe dla urlopowanych

Fundusz Wczasów Komisji Centralnej Związków Zawodowych w porozumieniu z Ministerstwem Komunikacji podaje do wiadomości, że dotychczasowe przepisy w związku z przejazdami na urlop zostały dopełnione szeregiem zmian i uzupełnień. Celem uniknięcia nieporozumień, Fundusz Wczasów KCZZ wyjaśnia, że uprawnienia do ulg przejazdowych, na podstawie zaświadczeń Funduszu Wczasów, dotyczą tylko pracowników i robotników będących członkami Związków zawodowych. Wprowadzono poza tym nowe wzory zaświadczeń Funduszu Wczasów, uprawniające do przejazdów ulgowych i bezpłatnych, opatrzone suchą pieczęcią Kolei. Ponadto wprowadzono ulgi do każdej stacji pośredniej, leżącej na drodze przejazdu. Podróżny traci wówczas prawo do ulgi na odcinku niewykorzystanym. Na zaświadczeniach przejazdu wyraźnie zaznaczone jest, że przejazd jest bezpłatny i ulgowy dozwolony

jest tylko klasą trzecią pociągu osobowego; przejazd w klasie wyższej nie jest dozwolony nawet za dopłatą. Przejazd zaś pociągiem pospiesznym na wczasy i na urlopy pracownicze jest za dopłatą

normalną. Przerwy w podróży są niedozwolone. Kasy biletowe stacji wyjazdu i powrotu, wydając bilet bezpłatny, zatrzymać będą po jednym egzemplarzu za świadczenia.

Tomaszów Maz.

Zdrajcy narodu polskiego Kunkel i Hauptman przed Sądem

Mieszkaniec Tomaszowa Mazowieckiego, Alfred Kunkel, narodowości niemieckiej, z zawodu tkacz, pracujący w Tomaszowskiej Fabryce Sztucznego Jedwabiu, jeszcze przed wybuchem wojny akcentował swoje niemieckie pochodzenie i na tym tle miewał nieporozumienia z towarzyszami pracy.
Zaraz zaś na początku wojny, jak tylko wkroczyły wojska niemieckie, Kunkel zaofiarował swoje usługi władzom niemieckim, wstąpiwszy do niemieckiej organizacji „Sonderdienst” nosił mundur tej organizacji i zaczął działać na szkodę ludności polskiej.

Będąc strażnikiem i tłumaczem w areszcie miejskim w Tomaszowie Mazowieckim, bli i znęcał się nad aresztowanymi Polakami, chwając się w jaki sposób wiąże się ręce i nogi do bicia i jak deptać się w okolice nerek, aby je uszkodzić.

Kunkel wskazywał też żandarmerii kogo należy aresztować, brał sam udział w aresztowaniach i przyczynił się, że wiele osób z póróg aresztowanych wywieziono do obozów, gdzie niektórzy zmarli.

Za powyższe zbrodnie Kunkel odpo-

wiadał przed Sądem Okręgowym w Piotrkowie, na sesji wyjazdowej w Tomaszowie Mazowieckim i skazany został na dożywotnie więzienie z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze i przepadek całego jego mienia.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie z udziałem ławników, na sesji wyjazdowej w Tomaszowie Mazowieckim, rozpoznawał sprawę Oskara Hauptmana, mieszkańca Tomaszowa Mazowieckiego, narodowości niemieckiej, z zawodu tkacza, który w 1939 r. zaraz po wkroczeniu wojsk niemieckich zadeklarował swoją przynależność do narodowości niemieckiej, występując się władzom niemieckim ze szkodą dla ludności polskiej, przy czym wskazał władzom niemieckim Antoniego Drożdża, skutkiem czego Drożdż został wywieziony do obozu jeńców wojennych, skąd do dnia dzisiejszego nie powrócił.

W wyniku rozprawy Sąd skazał Oskara Hauptmana na osiem lat więzienia z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na lat dzie sięć oraz na przepadek całego mienia.

Galkówek

Groźny pożar lasu

W dniu 29 lipca r. w godzinach popołudniowych w lesie pod Galkówkiem, z powodu nieostrożnego obchodzenia się z ogniem wybuchł groźny pożar. W akcji brały udział Straż Pożarna z Łodzi, Brzezina, Katowice i Galkówka.

Akcja ratownicza była bardzo trudna, gdyż na miejscu pożaru znajdują się porzucane niemieckie pociski, które powodowały częste eksplozje i utrudniały dotrzeć straży do ognia.

Ekspedujące polski zraniony ciężko odłamkami żołnierza biorącego udział w akcji ratowniczej.

Zakupy demobilu amerykańskiego

Polska Misja Zakupu Demobilu Amerykańskiego w Paryżu zakupiła na terenie Belgii 23 sprzętarki oraz sprzęt okrętowy w Le Havre i Marsylii. Ponadto Misja dokonała odbioru w Niemczech rezerwy zakupionych 500 lokomotyw.

W najbliższym czasie zostaną wysłane do kraju zakupione przez Misję: sprzęt lotniczy, samochody i przyczepy, mosty Bailey'a oraz wagony z Niemiec. Następnie transport samobobów, warsztatów pływających, sprzętów i jednostek pływających z Antwerpii oraz dźwigi pływające z Le Havre i sprzęt morski z Anglii.

W drodze z Antwerpii do Gdyni znajduje się S.S. „Katowice”, wiozący 12 nowych cie-

zarówek 2 i pół tonowych, przekazanych dla Centrali Zbytu Samochodów, celem rozprzedaży między instytucje państwowe.

Zakupów tych dokonała Misja w ramach przyznanej Polsce pożyczki amerykańskiej w wysokości 50 milionów dolarów.

Więści z kraju

STUDENCI NA PRAKTYCE

Około 500 studentów Lubelskiego Uniwersytetu M.C. Skłodowskiej w okresie ferii letnich wyjechało na praktyki wakacyjne, które odbywają się w różnych zakładach na terenie całego kraju.

TABLICA KU CZCI GEN. SIKORSKIEGO

W Tuszowie, w pow. mieleckim zawiązał się Komitet Obywatelski, który zajmie się ufundowaniem tablicy pamiątkowej w miejscowości, w której urodził się gen. Władysław Sikorski. Komitet rozpoczął już akcję zbierkową.

NAUKA DLA NIEWIDOMYCH

Celem zapewnienia nauki dzieciom niewidomym z terenu województwa śląsko-dąbrowskiego, Kuratorium w Katowicach przeprowadza obecnie spis, na podstawie którego niewidomi dzieci skierowane będą do szkół specjalnych w Łaskach i Łodzi. Kuratorium przewiduje również otwarcie specjalnego zakładu dla dzieci niewidomych na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego.

PRZYCHWYCENIE ZŁODZIEI

Prokuratura Sądu Okręgowego w Olsztynie sporządziła akty oskarżenia przeciwko Tadeuszowi Rakowskiemu, Emilowi Polnickiemu, Franciszkowi Skibińskiemu, Julianowi Bebenkowi, Józefowi Zakowi. Wymienieni w nocy z 6 na 7 czerwca br. władowali się do magazynu Anglo Amerykańskiej Misji Kwaźków w Czerwonce, pow. Reszel, skąd wrabowali większą ilość koider, odzieży i obuwnia drucianego, Makowsku, Polanicki i Bebenek odpowiedzialni będą również za inną kradzież dokonaną w magazynie Szwedzkiej Misji Pomocy Europie w Szczytnie. Sprawcy kradzieży staną przed Sądem Doraźnym w Olsztynie.

SZERZYCIELE SZKODLIWYCH PLOTEK PRZED SĄDEM

Rejonowy Sąd Wojskowy w Olsztynie rozpostrządał sprawę Kazimierza Łuszczewskiego, właściciela zakładu fryzjerskiego w Olsztynie, oskarżonego o rozszewanie kłamliwych i prowokacyjnych pogłosek, jakoby żołnierze radzieccy wykupywali i wywozili z terenu Polski szehy, co miało ułatwić spekulantom sribowanie cen. Sąd skazał Łuszczewskiego na 2 lata więzienia, z opóźnieniem praw publicznych i obywatelskich również na dwa lata.

Ogłoszenia drobne

Teczkę skórzaną pozostawiono dnia 22 lipca w autobusie SPA wyjeżdżającym godz. 9 z Piotrkowa do Warszawy. Znalazca zechce łaskawie za wynagrodzeniem odesłać, przynajmniej zawarte w niej dwa pęki kluczy i papiery służbowe pod adresem K. Jania, Piotrków ul. Al. 3 Maja 12.

Wydawca: Wsk. Komitet PPR w Łodzi. Komitet Redakcyjny Red. i Adm. Łódź, Piotrkowska 84. Telefon: Redaktor Naczelny 216-14. Sekretariat 254-21. Redakcja nocna 172-31. Drukarnia: Piotrkowska 85 tel. 111 50 Konto PKO VII — 1505. Zakł. Graf. Sp. Wya. „Łódzki Instytut Wydawniczy”

CEHNIK OŚWIETLENIA Wydawnictwa „Głosu R obelniczego” w Łodzi W teście: od 1—100 mm. zł. 50, 101—200 mm. zł. 60, powyżej zł. 70. Za tekstem: od 1—100 mm. zł. 35, 101 — 200 mm. zł. 45, powyżej zł. 50. Drobne są jedno słowo: poszukiwanie redaktora zł. 50, handlowa (za kartę, kupon i sprzedawca) zł. 25, zguby zł. 50, poszukiwanie pracy zł. 10. W niedzielę i święta 50% drożej.

PRZYGODY pięciu typków z Baniałuki

Po czterdziestu dniach podróży, (Taka podróż to się dłuży) Zobaczyli kontur miasta, Co ku niebu hen wyrastał.

Byli już ledwo żywi i pochudli jak szczapy, za wyjątkiem starego Fiolka, który zapomniał jak się to robi, ale ostatkiem sił dowlekli się i stanęli na redzie opadaj wielkiego portu.

UWAGA KOLPORTERZY KÓŁ STAROMIEJSKIEJI
We wtorek 5.8. o godz. 17-tej w lokalu własnym przy ul. Nowomiejskiej 6 odbędzie się odprawa kolporterów wszystkich kół dzielnic Staromiejskiej.

BUDA PABIANICKA
Dzisiaj o godz. 10-tej rano odbędzie się zebranie koła Ge-Ha
Wspólna odprawa sekretarzy kół P.P.R. i P.S. dzielnicy Górnej - Lewej

W poniedziałek 4. 8. o godz. 18-tej w lokalu dzielnicy P.P.S. przy ul. Wigury odbędzie się wspólna odprawa sekretarzy kół dzielnicy Górnej Lewej P.P.R., Górnej i Fabrycznej P.P.S.

ŻALUTY
O godz. 10-tej zebranie koła Reymontów oraz koła „Rogi”
O godz. 15-tej Radogoszcz-wieś

DYZURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują następujące apteki: Grasińskiej (Jaracza 32), Wagnera (Piotrkowska 67), Tytła (Kopernika 26), Kohna (Plac Kościelny 8), Hamburga (Główna 50), Groszkowskiego (11 Listopada 15), Raczynskiego (Kątna 54), Jarzębowski (Ruda Pabianicka).

Ze sportu

Zacięty bój

stoczą dzisiaj o przodownictwo w 3 grupie Warta z Garbarnią

Gdybyśmy posiadali już u siebie aparaty telewizyjne niewątpliwie wszyscy entuzjaści piłki nożnej śledziliby dzisiaj z zapartym tchem boiska krakowskie, na których rozegra się dzisiaj nie lada bój w grupie trzeciej o wejście do Klasy Państwowej. Zmierza się tu bowiem poznańska Warta z Garbarnią nie tylko o punkty ale jednocześnie o pierwsze miejsce w tabeli z którego musieli w rezultacie zrezygnować todzianie (ŁKS).

KTO ZWYCIĘZY?

Kto zwycięży? Pytanie to zadaje sobie wielu miłośników piłkarstwa i każdy z nich przeważnie typuje inny wynik. Większość jednak przewiduje zwycięstwo Garbarni. Warta ostatnio nie znajduje się w dobrej formie, a jak twierdzą wtajemniczeni Garbarnia z treningu na trening gra lepiej.

W POZNANIU TEŻ BĘDZIE GORĄCO

Nie bez zainteresowania oczekiwać będziemy wyniku z Poznania, gdzie Polonia warszawska zmierzy się z tutejszym KKS-em. Sądząc po ostatnich meczach Polonia znajduje się obecnie w wakacyjnej formie, to też pozycja jej w Poznaniu jest dzisiaj poważnie zagrożona.

Po piętach skrobie marchewkę warszawiakom Polonia z Bytomia, to też w razie pokonania się ich w Poznaniu i w grupie pierw-

szej mogą nastąpić przesunięcia na czołowych miejscach.

W grupie drugiej najciekawiej zapowiada się dzisiaj mecz AKS — Rymer i tutaj wynik trudno jest wytypować, ale dla tego mecz jest ciekawy...

ODRABIANIE PAŃSZCZYNY.

A teraz przejdźmy do odrabiania pańszczyzny, to jest do meczy, w których zwycięzca może wskazać nawet dziecko. A więc w grupie pierwszej do tej grupy spotkań będzie należał mecz w Siedlcach Ognisko — Motor (tu wynik jest już znany 3:0 i 2 punkty) dla Ogniska, tak bowiem postanowił W. G. i Dyscypliny PZPN-u.

Polonia bytomska z pewnością zdobędzie dwa dalsze punkty w spotkaniu ze Skrą.

ZZK CZY GEDANIA?

W grupie drugiej Cracovia uzyska wysokie zwycięstwo z Grochowem, a ZZK przegra chyba z Gedanią w niewielkim stosunku. Ra domiak powinien zwyciężyć różnicą jednej, dwóch bramek Pomorzana a Orzeł z Gorlicz zdobyć choć jeden punkt na RKU.

ŁKS POWINIEN WYGRAĆ.

W grupie trzeciej Tęcza powinna łatwo rozprawić się z Czujawem, ŁKS wobec ostatnio niezłej gry swego ataku powinien przywieźć

Z notatnika piłkarza

W rogrzywkach międzykrajowych grać będą dzisiaj ze sobą:

GRUPA I.
Jarosławski KS — Partyzant.
Tarnovia — Legia (Krosno).

GRUPA II.
Ruch — Victoria.
Sarmacja — Piast.

GRUPA III.
Polonia (Bydgoszcz) — HCP.
WMKS (Szczecin) — Lechia.

GRUPA IV.
Częstochowski KS — Widzew (Łódź).
Radomski KS — Sygnał (Lublin).

GRUPA V.
WKS (Siedlce) — Legia.
Mazur (Elk) — Sokół.

Program radiowy na dziś

7.00 Aud. muzyczna z pl. 8.00 Dziennik, 8.20 Progr. na dziś, 8.28 Koncert życzeń, 8.50 (Ł) Pog. Zw. Rodzin Rad. w opr. J. Piotrowskiego, 9.00 Nabożeństwo z Bydgoszczy, 10.00 Aud. regionalna, 11.00 (Ł) Aud. sł.-muz. 11.35 (Ł) „Dziwnie pięknie jest w „Dziwniej”, 11.47 (Ł) Nowe nagrania płyt marki „Mewa” 12.05 Poranek symfon. — W przerwie Radio-kronika, 13.30 „Niemcy po wojnie”, 13.40 Aud dla świetlic wiejskich, 14.25 Chwila Biura Studiów, 14.30 Zagadki radiowe, 14.40 „Swierszcz w ruinach” — słuchow. 15.20 Aud. sł.-muz. dla dzieci, 15.40 Arle i pieśni, 16.02 (Ł) Komunikaty, 16.05 (Ł) Rozmowa z radio-

słuchaczami, 16.15 (Ł) Pieśni i arie operkowe. 16.35 Na widowni tygodnia. 16.45 Z życia kulturalnego, 16.50 Aud. poetycka, 17.00 „Podwieszorek przy mikrofonie”, 18.15 Recenzje, 18.25 Aud. rozrywkowa, 18.50 Fel. Aktualny, 19.00 „U naszych przyjaciół”, 19.30 Aktu alności dźwiękowe, 19.50 Aud. Ludowa, 20.30 „Spacerek przez eter”, 21.00 Dziennik, 21.30 Aud. Chopinowska, 22.05 (Ł) Wiad sportowe, 22.10 (Ł) „Trzechlecie Oficerskiej Szkoły Polityczno-Wychowawczej” Sprawozd. w opr. B. Julicza, 22.15 Muzyka taneczna, 23.00 Ostat. wiad. dziennika, 23.10 Wiad. sportowe, 23.30 (Ł) Program lokalny na jutro.

dwa punkty z Katowic, a KKS (Olsztyn) zwyciężył szczeciński PKS.

Tak się przedstawiają nasze horoskopy na niedzielę dzisiejszą.

Imprezy sportowe na boiskach łódzkich

Dzisiejszy kalendarzyk imprez sportowych w Łodzi przedstawia się następująco:

Pływalnia KP Zjednoczone, godz. 11-ta — zawody pływackie z udziałem czołowych zawodników łódzkich i Zgierza.

Stadion ŁKS-u, godz. 11-ta — mecz zapasniczy WIMA — ŁKS.

Stadion ŁKS-u, godz. 18-ta — mecz o wejście do Klasy Państwowej Gedania (Gdańsk) — ZZK.

Czy go poznajecie?

Henryk Chmielewski w jednym ze swoich listów do matki, która mieszka w Łodzi wyraził życzenie przyjazdu do Polski, gdzie chętnie stoczyłby walkę z którymś z pięściarzy zawodowych oczywiście z zagranicy.

HURTOWNIA FILCÓW I WOJŁOKÓW
Łódź, Piotrkowska 117
B. Baumgart

Przedsiębiorstwo INSTALACYJNO-BUDOWLANO-TECHNICZNE I ZAKŁADY MECHANICZNE

WŁADYSŁAW GÓRSKI
Łódź, ul. Piotrkowska 88, tel. 159-40

Specjalność: Urządzenia sanitarne, wodociągi i kanalizacja, centralne ogrzewania, wodne i parowe, wysoko i nisko prężne, lokalowe i fabryczne, urządzenia ciepłej wody, budowa hydroforów, bojlerów i stołów formiarskich, oraz przekładni studziennych i pomp ssąco tłoczących. Instalowanie pomp głębinowych „UTA”.

Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych S. A. oddz. w Łodzi Nr 92. Państwowy Bank Rolny oddz. w Łodzi Konto Nr 161

DYREKCJA PRZEMYSŁU JEDWABNICZO - GALANTERYJNEGO

Łódź, Traugutta Nr 4
Telefony: 123-26, 221-52, 217-54, 208-25, 209-39, 169-12

Różnorodna produkcja Tkaniny użytkowo-zdobnicze
wartość rocznej produkcji ponad zł 7.000.000.000 —

Zaplanowano w roku 1947 wykonać:

tkanin jedwabnych	mtr.	23.408.500
pasmanterii	„	305.247.860
pluszy, dywanów, chodników	„	5.774.000
firanek, tiulu, koronek	„	5.936.700

»Włókno«

Spółdz. Gosp. Rzemiosł Włókienniczych
w Łodzi, ul. Piotrkowska 73
Tel. 138-64 — Konto B. G. S. 232

Organizuje Zaopatrzenie i Zbyt rzemiosła włókienniczego Łodzi

Dyrekcja Przemysłu Miejsowego
ZJEDNOCZENIE METALOWE
Fabryka 16
Łódź, ul. Skorupki 17/19, tel. 128-95
WYKONANIE wszelkich części do maszyn włókienniczych i przeprowadzenie generalnych remontów tychże.
PRZETACZANIE i kalibrowanie wałów transmisyjnych.
PRZYJMOWANIE do remontu wszelkich maszyn.

WYTWÓRNA TRYKOTÓW

E. Widziński

Łódź, ul. Lipowa 47

Tel. 170-02

Mechaniczna Skręcalnia Oskar RADKE

Pod Zarządem Państwowym

Łódź, ul. Próchnika 16

Tel. 165-50

OGŁASZAJCIE SIĘ
w „GŁOSIE ROBOTNICZYM”
najpopularniejszym dzienniku w województwie